

Izmaiņas Uzņēmumu reģistra praksē attiecībā uz patiesajiem labuma guvējiem 3/39/22

Juriste, PwC Legal
Karīna Daugaviete

Saskaņā ar Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma ("Likums") 18.² panta pirmo daļu juridiskajai personai ir pienākums paziņot Uzņēmumu reģistram (UR) par tās patieso labuma guvēju (PLG) un par PLG īstenotās kontroles ceļu.

Likumā ir paredzēti izņēmumi, kad var neiesniegt informāciju par juridiskās personas PLG.

Viens no šādiem gadījumiem noteikts 18.² panta sestajā daļā, proti, ja PLG ir akcionārs tādā akciju sabiedrībā (AS), kuras akcijas ir iekļautas regulētajā tirgū, un veids, kādā tiek īstenota kontrole pār juridisko personu, izriet tikai no akcionāra statusa. Citiem vārdiem sakot, ja uzņēmuma dalībnieks vai kāda no uzņēmuma dalībnieku struktūrā ietilpst otrs sabiedrībā ir kotēta biržā, tad līdz šim pastāvēja iespēja neiesniegt informāciju par uzņēmuma PLG, pierādot, ka uzņēmuma dalībnieku struktūrā ietilpst AS, kuras akcijas atrodas publiskajā apgrozībā.

Taču UR ir mainījis savu praksi attiecībā uz šī izņēmuma piemērošanu. Proti, to var piemērot tikai tad, ja akcijas ir kotētas ES vai EEZ dalībvalsts biržā. Ja tās ir kotētas tādas valsts biržā, kura nav ES vai EEZ dalībvalsts, tad uzņēmumam ir pienākums paziņot informāciju par PLG.

UR ir mainījis praksi, lai nodrošinātu vienādu interpretāciju tiesību normām, kuras regulē PLG reģistrāciju (gan dalībvalsts, gan ES līmenī). Proti, šī izņēmuma būtība nav attiecināma uz gadījumiem, kad objektīvu iemeslu dēļ nav iespējams noskaidrot PLG. Tas attiecas uz gadījumiem, kad informācija par PLG jau ir atklāta atbilstoši regulētā tirgus prasībām. Tādēļ šī izņēmuma piemērošana ir ierobežota, jo nav iespējams pārliecināties par visu pasaulē pastāvošo regulēto tirgu prasībām attiecībā uz PLG identificēšanu un paziņošanu vai to atbilstību ES vienotajai praksei.

Tas nozīmē, ka uzņēmumiem, kuri iepriekš nav iesnieguši informāciju par PLG, piemērojot šo izņēmumu, ir pienākums atjaunot un iesniegt informāciju UR. Ja tas netiek izdarīts, iesniedzot pieteikumu par izmaiņām attiecībā uz uzņēmumu (piemēram, izmaiņām valdes sastāvā), tad UR var noteikt papildu termiņu trūkumu labošanai, lūdzot aktualizēt informāciju par PLG.

Piesakot informāciju par PLG uzņēmumā, kura dalībnieku struktūrā atrodas šāda AS, ir divi varianti:

1. norādīt personu (vai personas), kas ir uzņēmuma PLG, kurai netiešā veidā pieder vai kura kontrolē vairāk nekā 25% uzņēmuma balsstiesīgā pamatkapitāla; vai
2. norādīt, ka, izmantojot visus iespējamos līdzekļus, PLG nav iespējams identificēt.

Abos gadījumos jāiesniedz dokumenti, kas pierāda sniegtās informācijas atbilstību faktiskajiem apstākļiem (izziņas par struktūrā ietilpst otru uzņēmumiem, kas atspoguļo dalībnieku/akcionāru sarakstus).

Nereti tieši otrs variants attieksies uz uzņēmumiem, kuru dalībnieku struktūrā ir AS, kuras akcijas ir kotētas biržā, jo šādām AS ir raksturīga sadrumstalota akcionāru struktūra. Proti, šādā AS bieži vien nebūs identificējama fiziska persona, kurai pieder vai kura kontrolē vairāk nekā 25% akciju. Tas nozīmē, ka uzņēmumam jāpierāda, ka AS nav nevienas fiziskās personas, kurai pieder vairāk nekā 25%

pamatkapitāla.

Bieži vien pasaules mēroga uzņēmumu grupā ietilpst ošo sabiedrību akcijas atrodas publiskajā apgrozībā ASV biržā. Praksē ir novērojami sarežģījumi attiecībā uz pamatojošās dokumentācijas nodrošināšanu, jo atsevišķos ASV štatos netiek izsniegtas ierastās izziņas par uzņēmumu, kur tiek atspoguļots dalībnieku sastāvs. Tādā gadījumā pastāv iespēja iesniegt apliecinājumu no "ķēdes" galā esošās sabiedrības, sniedzot pilnīgu informāciju par dalībnieku struktūru, kā arī iesniegt apliecinājumus, ko izsnieguši ASV uzņēmumu apliecinājumu sekretāri (*Attesting Secretaries*).

Apkopojoj iepriekš minēto, uzņēmumiem, kuri līdz šim piemērojuši šo izņēmumu, bet vairs neatbilst tā piemērošanas kritērijiem, būtu jāveic izmaiņas attiecībā uz paziņoto informāciju par uzņēmuma PLG (ja tas nav izdarīts līdz šim). Tas nepieciešams, lai paziņotā informācija atbilstu faktiskajai situācijai un lai nākotnē nerastos grūtības veikt citas komercreģistrā ierakstāmas izmaiņas.